

9 «ΕΥΧΕΣ» για το 2020

Οι εκπρόσωποι των κορυφαίων
θεσμικών φορέων της αγοράς
καταγράφουν σε άρθρα τους στην «R»
τις προσδοκίες για την πορεία της
ελληνικής οικονομίας τη νέα χρονιά

ΣΕΛ. 4-5, 6

λογική αύξηση της κατανάλωσης, ενίσχυση της ανάπτυξης. Όμως, το μοντέλο αυτό απαιτεί ευελιξία στη δημόσια διοίκηση, απλοποίηση διαδικασιών αδειοδότησης, σταθερό και με λογικούς συντελεστές φορολογικό σύστημα, εκλογικευμένες ασφαλιστικές εισφορές, κίνητρα για επενδύσεις. Όλα αυτά εντάσσονται στις δράσεις που ήδη εφαρμόζει ή έχει δρομολογήσει η νέα κυβέρνηση. Το 2020 είναι μια χρονιά που όχι απλά δεν πρέπει να πάει χαμένη για την ελληνική οικονομία, αλλά, επιπλέον, πρέπει να είναι αυτή που θα σηματοδοτήσει τη νέα εποχή, στην αυγή της νέας δεκαετίας. Οι βάσεις γι' αυτό έχουν ήδη μπει τους τελευταίους πέντε μήνες. Είναι στο χέρι μας να χτίσουμε πάνω σε αυτές.

© **Ιωάννης Μασούτης**
Πρόεδρος Εμπορικού
και Βιομηχανικού
Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης

■ **Η ΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ** νέου έτους βρίσκει τη χώρα μας να καταβάλλει προσπάθειες προκειμένου να ξεπεράσει παθολογικές δεκαετίες, εμποδίζοντας έτσι ένα κλίμα αισιοδοξίας, που αντανάκλα στην καθημερινότητα τόσο των πολιτών όσο και των επιχειρήσεων. Η ελληνική οικονομία έχει ήδη αρχίσει να βελτιώνει την ανταγωνιστικότητά της, κυρίως λόγω του περιορισμού του κόστους εργασίας. Όλα τα παραπάνω οδήγησαν σε βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος και σε αύξηση του ποσοστού απασχόλησης, το οποίο έφθασε στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων εννέα ετών, ενισχύοντας σημαντικά το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών, το οποίο παράλληλα υποστηρίζεται από τα πρόσφατα ευνοϊκά φο-

«Μέτρα για να λυθούν διαχρονικά προβλήματα»

ρολογικά μέτρα. Είναι θέμα χρόνου να δούμε να μετουσιώνονται όλες αυτές οι προσπάθειες σε ενίσχυση των ρυθμών ανάπτυξης, τόσο λόγω αύξησης της κατανάλωσης όσο και των επενδύσεων. Ήδη έχουμε δει την πρωτοφανή, για τα ελληνικά δεδομένα, μείωση των επιτοκίων δανεισμού της χώρας.

Περιμένουμε να δούμε μέτρα που θα πατάξουν επιτέλους το λαθρεμπόριο και το παρεμπόριο, δύο μάστιγες που σχετίζονται άμεσα με τη φοροδιαφυγή, την εισφοροδιαφυγή και τη διαφθορά και στερούν από το κράτος

έσοδα 6-8 δισ. ευρώ κάθε χρόνο. Επίσης, επιτάχυνση της αναθεώρησης των κριτηρίων χαρακτηρισμού του βαθμού όχλησης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, ανάληψη νομοθετικής πρωτοβουλίας για τον χαρακτηρισμό των άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων της κεντρικής Μακεδονίας σε οργανωμένους υποδοχείς επιχειρήσεων, αποκατάσταση της ρευστότητας στην αγορά, επιτάχυνση του χρόνου απονομής της Δικαιοσύνης αλλά και την αναβάθμιση των υποδομών της Θεσσαλονίκης.

■ **ΕΙΘΙΣΤΑΙ** τέτοιες γιορτινές ημέρες να δίνουμε ευχές για τη χρονιά που έρχεται. Και έχω την αίσθηση ότι είναι η πρώτη φορά, μετά από δέκα χρόνια κρίσης, που μπορούν οι ευχές, που έχουν σχέση με τη βελτίωση της οικονομίας, να πραγματοποιηθούν. Ήδη παρατηρούμε μια θετικότερη ψυχολογία στην αγορά και αυτό είναι ένα σημαντικό πρώτο βήμα για καταναλωτές, επαγγελματίες και επιχειρήσεις. Η τακτική, βέβαια, του να μείνει κανείς σε αυτή τη διαπίστωση, ενέχει τον κίνδυνο της στασιμότητας και της αδράνειας, κάτι που πρέπει να αποφύγουμε με κάθε τρόπο. Χρειάζονται δράσεις και πρωτοβουλίες τέτοιες που θα ανοίξουν τον δρόμο για την ανάπτυξη. Επειδή, λοιπόν, στο Επαγγελματικό Επιμελητήριο Αθηνών εστιάζουμε στις πράξεις και όχι στα λόγια, φροντίζουμε να δημιουργούμε προϋποθέσεις κατάλληλες για την άνθηση της υγιούς επιχειρηματικότητας. Μόνο μέσα από την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας -και κυρίως μέσω της προόδου των μικρομεσαίων- μπορεί να ανακάμψει η οικονομία μας. Η κυβέρνηση, λοιπόν, οφείλει να προσφέρει την έμπρακτη στήριξη της, εφαρμόζοντας ένα ξεκάθαρο αναπτυξιακό σχέδιο και υλοποιώντας παράλληλα τις δεσμεύσεις της για την ελάφρυνση των φορολογικών και ασφαλιστικών βαρών που έπληξαν καίρια όλη την επιχειρηματική κοινότητα τα τελευταία δέκα χρόνια και σχεδόν εξαφάνισαν τη μεσαία τάξη. Η εφαρμογή μακρόπνοης πολιτικής που θα είναι φιλικότερη προς την επιχειρηματικότητα, είναι σίγουρο ότι θα προσελκύσει και σοβαρές επενδύσεις. Για να πάνε οι επιχειρήσεις μπροστά και μαζί με αυτές και η χώρα, απαιτούνται στοχευμένες κινήσεις, συνένωση δυνάμεων, έμφαση στην καινοτομία, αξιοποίηση της τεχνολογίας και πίστη ότι μπορούμε να τα καταφέρουμε.

«Να εστιάσουμε στις πράξεις και όχι στα λόγια»

© **Γιάννης Χατζηθεοδοσίου**
Πρόεδρος Επαγγελματικού
Επιμελητηρίου Αθηνών

«Να ενισχυθεί η ρευστότητα των επιχειρήσεων»

© **Παύλος Ραβάνης**
Πρόεδρος Βιοτεχνικού
Επιμελητηρίου Αθηνών

■ **Η ΑΝΑΤΑΞΗ** και η αναβάθμιση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων τη νέα δεκαετία είναι αναγκαία συνθήκη για την ανάπτυξη της χώρας, δεδομένου ότι διατηρούν εκατοντάδες χιλιάδες βιώσιμες θέσεις απασχόλησης και, παρά τις αντιξοότητες, στοχεύουν στην εξωστρέφηση, καινοτόμο και ανταγωνιστική επιχειρηματικότητα. Τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίσαν τη δεκαετία που διανύουμε και ακόμα αντιμετωπίζουν οι μικρομεσαίοι επιχειρηματίες και βιοτέχνες της χώρας είναι η έλλειψη ρευστότητας και η υπέρογκη επιβάρυνσή τους από φόρους και εισφορές. Πολλές επιχειρήσεις, μετά από δέκα χρόνια κρίσης, αδυνατούν να καλύψουν ακόμη και τις λειτουργικές τους ανάγκες. Οι τράπεζες συνεχίζουν να κρατούν τις στρόφιγγες της δανειοδότησης κλειστές, τα «κόκκινα» δάνεια εξακολουθούν να λιμνάζουν και οι τράπεζες να παραμένουν συχνά ανάλγητες προς τους δανειολήπτες, καθώς δεν ακούν τις προτάσεις τους. Το 2020, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις πρέπει να ενισχύσουν ακόμα περισσότερο την ανταγωνιστικότητά τους και να επιδιώξουν ανάπτυξη

της εξωστρέφειας, μέσω της ποιοτικής επιχειρηματικότητας, με αιχμές την καινοτομία και τη μετάβαση σε δραστηριότητες υψηλής προστιθέμενης αξίας. Η πλειονότητα των μικρομεσαίων επιχειρηματιών χρειάζεται πόρους για να επενδύσει σε νέα τεχνολογία, μηχανήματα και εξειδικευμένο προσωπικό. Συνεπώς, είναι επιτακτική ανάγκη για ακόμα πιο γενναίες μεταρρυθμίσεις από την κυβέρνηση, προκειμένου να προκύψουν ρευστότητα και διαθέσιμο εισόδημα που θα διοχετευτούν στην εξαγωγική δραστηριότητα, στην αξιοποίηση της έρευνας και της καινοτομίας, στην ανάπτυξη εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού, καθώς και στη μετάβαση σε δράσεις καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής.

© **Αθανάσιος Σαββάκης**
Πρόεδρος Συνδέσμου
Βιομηχανιών Ελλάδος

«Προτεραιότητα η μεταποίηση»

■ **Ο ΟΡΟΣ** «ανάπτυξη της πατρίδας μας» μπορεί να αποτελέσει όρο με ουσιαστικό περιεχόμενο, εφόσον και εάν η μεταποιητική δραστηριότητα της χώρας μας τεθεί στην προτεραιότητα της κυβερνητικής πολιτικής. Ο ΣΒΕ επιμένει προς αυτή την κατεύθυνση για περισσότερο από δέκα χρόνια, πριν δηλαδή ξεκινήσει η οικονομική κρίση. Και τούτο διότι η μεταποίηση είναι ο μοναδικός τομέας της οικονομίας που μπορεί να παραγάγει διεθνώς εμπορεύσιμα προϊόντα και υπηρεσίες. Η πρόσφατη κυβερνητική αλλαγή μας δημιουργεί ελπίδες

για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων θετικής συνεισφοράς που μπορεί να έχει η βιομηχανία στην ανάπτυξη. Οι προσδοκίες του επιχειρηματικού κόσμου της χώρας προς αυτή την κατεύθυνση αποτυπώθηκαν πρόσφατα σε έρευνα γνώμης που πραγματοποίησε ο ΣΒΕ μεταξύ των επιχειρήσεων-μελών του. Η μείωση του ύψους των φορολογικών συντελεστών, που θα διευκολύνει την υλοποίηση επενδύσεων και θα αυξήσει τη ρευστότητα των εγχώριων επιχειρήσεων, η ύπαρξη ελκυστικών κινήτρων για την υλοποίηση παραγωγικών επενδύσεων και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και η παροχή ρευστότητας στην οικονομία είναι οι τρεις παράγοντες που οι μεταποιητικές επιχειρήσεις-μέλη του ΣΒΕ προσδοκούν ότι θα βελιωθούν τα επόμενα τρία χρόνια. Οι προσδοκίες του επιχειρηματικού κόσμου της χώρας από την υλοποίηση του προγράμματος της νέας κυβέρνησης για την επαναφορά της πατρίδας μας στις ανεπτυγμένες οικονομίες του κόσμου δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να παρεκκλίνει. Για αυτό αποτελεί αδήριτη ανάγκη η συνέχιση της μεταρρυθμιστικής προϋπόθεσης της κυβέρνησης για τη βελτίωση του περιβάλλοντος δραστηριοποίησης των επιχειρήσεων σε όλα τα επίπεδα.